

§ 120 Socialt arbete

RONNY HANSSON:

Herr ordförande, ledamöter, biskopar och åhörare! Jag talar för Kyrkolivsutskottet i denna fråga och yrkar i enlighet med utskottet. I detta betänkande behandlas motionerna 2014:71, 2014:67 och 2014:61.

Utskottet föreslår kyrkomötet att avslå alla tre punkterna i motion 2014:71 som handlar om utökat socialt arbete med hänvisning till att det är församlingarna som ansvarar för det sociala arbetet lokalt och det måste anpassas till rådande förhållanden och utmaningar och förutsättningar. Det pågår också en utveckling av det diakonala arbetet på nationell nivå bland annat en översyn av tjänsten Jourhavande präst. Flykting-, migrations- och integrationsfrågor stärkt genom ökat stöd till Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar. Planering pågår för ett nationellt projekt i samarbete med Arbetsförmedlingen med syfte att öka Svenska kyrkans stöd till människor i arbetslöshet.

Utskottet föreslår också kyrkomötet att avslå motion 2014:67 med hänvisning till allt det som redan görs inom området och det stöd som finns att få, bland annat dokumentet Kyrkornas NEJ till våld mot kvinnor, som bland annat används vid kyrkliga utbildningar och utveckling av tjänsten Jourhavande präst. Det är i församlingarna som möten sker med utsatta och därmed en lokal fråga. Biskoparna har möjlighet att ta initiativ till samtal och våra medarbetare ska stöttas i frågan.

Kyrkolivsutskottet föreslår att motion 2014:61 gällande personligt stöd avslås, eftersom Ersättningsnämndens verksamhet upphör vid årsskiftet. Under verksamheten har man kunnat få hjälp genom S:t Lukas.

MARGARETA LARSSON:

Herr ordförande! Debatten om de som vanvårdats i samhället mellan 1920 och 1980 har pågått löpande sedan regeringen tillsatte Ersättningsnämnden. Kritiken mot Ersättningsnämnden har varit hård både från akademiskt håll och från de berörda. Jag har tagit del av ett års akter från Ersättningsnämnden och sett vad människor har gått igenom i Sverige utifrån samhällsvården. Det har till mycket stor del handlat om barnsex, slavhandel, tortyr och grav vanvård och det ända in i modern tid. Det jag har tagit del av liknar mycket väl situationer där barn skändas och utnyttjas i krigstid. Det har handlat om att försöka överleva sina bödlar, mamma/pappa staten. Dödligheten i den här gruppen är mångdubbel jämfört med övriga samhället, mycket på grund av att man inte orkat leva eller att man förolyckas utifrån ett destruktivt liv eller beteende. Trots den här inlärda skräcken för myndigheter tog ändå några tusen mod till sig och försökte ansöka om ersättning. Man reste långväga, många bedövade av starka mediciner för att orka sitta bland de personer som agerade som ens åklagare. I bästa fall fick man en halvtimme på sig att redovisa sitt fall, då nämnden ville veta antal blåmärken, våldtäkter eller antal slag som man skulle minnas på kanske femtio år tillbaka i tiden. Många fick gå efter en kvart och så är det fortfarande. Samhället som en gång svek, visar sig svika än en gång. Det kan upplevas som en påk som fanns instuckat i hjärtat vrids om ännu ett varv. Man har även vittnat om ett arrogant och olämpligt beteende hos nämndens ordförande som har varit svårsmält. Konsekvensen av den här hanteringen har bidragit med att sökande har hamnat på ett psyk efter sina avslag, man har isolerat sig från omvärlden eller tagit återfall i missbruk efter att ha varit ren en tid.

Kyrkolivsutskottet anser att den här gruppen är totalt ointressant. Man vill varken se eller höra, antagligen att man inte vill veta vad svensk socialpolitik har

ställt till med. Den här gruppen människor är inga invandrare som har fått avslag på sina ansökningar om uppehållstillstånd. Hade de varit det, hade utskottets svar säkerligen sett annorlunda ut. Den här gruppen står det svenska samhället i skuld till och det vill man inte kännas vid. Det är samhällets dåliga samvete och därför berör man inte med ett vettigt ord till varför motion 2014:61 avslås.

Jag yrkar bifall till motion 2014:61.

ANN-CHRISTINE FROM UTTERSTEDT:

Herr ordförande, åhörare, kyrkomötets ledamöter och biskopar!

Jag börjar med yrka bifall till motion 2014:71 i dess helhet samt motion 2014:67 i dess helhet.

Många människor i vårt samhälle lider idag andlig, fysisk, social eller ekonomisk nöd. Det är tyvärr uppenbart att stat och kommun inte alltid förmår att erbjuda ett adekvat stöd. Vi menar att man genom sin diakoni i högre grad kan prioritera att ge ensamma, socialt isolerade äldre, brottsoffer och unga som lider av psykisk ohälsa en andlig vägledning, stöd, trygghet och mänsklig gemenskap. Vi menar inte att kyrkan ska ersätta den vård och behandling som är nödvändig i landstingets och statens regi, men vi menar att kyrkan kan utgöra ett viktigt komplement i en mindre akut fas. Utskottet lyfter fram flera positiva exempel som ett suicidpreventionsprojekt i norra Värmland som skulle kunna utgöra ett exempel även för andra att ta efter samt att arbetet med Jourhavande präst ska utökas. Att hänvisa till andra ideella organisationer som BRIS anser jag dock inte vara relevant när detta rör Svenska kyrkans diakonala arbete. Jag anser också att det ändå finns anledning att se över på vilket sätt Svenska kyrkan kan göra utökade insatser på detta område med tanke på hur stora behoven är.

Kyrkolivsutskottet behandlar även en motion om hederskultur och hedersrelaterat våld. I dagens Sverige hörs allt oftare rapporter från personer som lever i en förtryckande och våldsam hederskultur. Offren för hederskulturen begränsas kraftigt i sin vardag. De tvingas att finna sig i att deras rätt att göra egna livsval är kraftigt inskränkt. Det krävs av dem att de försakar den egna viljan för att alltid sätta familjens eller släktens anseende först. I hederns namn utsätts de oftast för trakasserier, hot och våld från de personer som borde stå dem närmast alternativt tvingas de att själva utsätta sina närmaste för våld och förtryck. De mest extrema fallen har gått så långt att offren fått sätta livet till.

Detta är ett mycket viktigt arbete för Svenska kyrkan att utveckla.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 165.